



TIEDOSSA TULEVAISUUS
TOIMINTASUUNNITELMA 2020



PROFESSORILIITTO
PROFESSORFÖRBUNDET
FINNISH UNION OF UNIVERSITY PROFESSORS

www.professoriliitto.fi

Professoriliiton toimintasuunnitelman PAINOPISTEET 2020

1. Professoriliitto on keskeinen yliopisto- ja tiedepoliittinen asiantuntija ja vaikuttaja, joka puolustaa tieteen, taiteen ja ylimmän opetuksen vapautta ja ajaa niiden resurssien vahvistamista

Puolustamme tutkimuksen vapautta. Korostamme tieteen, taiteen ja sivistyksen merkitystä.

Vaadimme, että yliopistojen ja tutkimuksen resurssit turvataan.

Esitämme ratkaisuja yliopistojen ja tieteen resurssien vahvistamiseksi.

Edellytämme, että yliopistoyhteisön osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksia lisätään ja tiedemyönteistä ilmapiiriä vahvistetaan.

Korostamme tutkitun tiedon sekä professoreiden asiantuntijuuden merkitystä yhteiskunnallisessa päätöksenteossa.

Vaikutamme hallitusohjelman toimeenpanoon.

Aloitamme liiton strategian päivittämistyön.

2. Professoriliitto on vahva ja rohkea yliopisto- ja tutkimussektorin työmarkkinatoimija

Yliopistojen yleisen työehtosopimuksen uudistamista koskevissa neuvotteluissa vaadimme, että professoreiden palkka vastaa työn vaatavuutta ja että professoreilla on mahdollisuus olla työehtosopimukseen perustuvalla opetuksesta ja hallintotyöstä vapaalla tutkimusjaksolla.

Seuraamme tiiviisti 31.3.2020 saakka voimassa olevan valtiosektorin virka- ja työehtosopimuksen uudistamista koskevia neuvotteluita.

Vahvistamme paikallista edunvalvontaa.

3. Professorit voivat keskittyä varsinaisiin tehtäviinsä, ja heidän työskentelyolosuhteensa mahdollistavat hyvän työn

Vaadimme professoreille parempia tutkimuksen tekemisen, opetukseen, yhteiskunnalliseen vuorovaikutukseen ja johtamisen edellytyksiä.

Professoreiden vaikutusvalta vahvistuu tiede- ja yliopistoyhteisössä.

4. Professoriliitto edistää professoreiden ammatillista identiteettiä ja kollegiaalisuutta

Vahvistamme professorikunnan yhteenkuuluvuutta.

Selvitämme professoreiden ja akateemisten johtajien rekrytointeja.

Kannustamme palkkaamaan professoreita avoimella haulla.

Huolehdimme, että professori-nimikettä käytetään asianmukaisesti.

Kehitämme professorin professiota.

Turvaamme professoreiden korkean järjestäytymisasteen.



PROFESSORILIITTO
PROFESSORFÖRBUNDET
FINNISH UNION OF UNIVERSITY PROFESSORS

Professoriliiton toiminnan PÄÄPIIRTEET 2020

1. TUTKIMUKSEN, SIVISTYKSEN JA OPETUKSEN TURVAAJA

Professoriliitto on keskeinen yliopisto- ja tiedepoliittinen asiantuntija ja vaikuttaja, joka puolustaa tieteen, taiteen ja ylimmän opetuksen vapautta ja ajaa niiden resurssien vahvistamista

Tuotamme vaihtoehtoja ja uusia ideoita päätöksenteon pohjaksi hyödyntämällä asiantuntevaa jäsenistöämme.

Edistämme tiedemyönteisen ja osaamista arvostavan ilmapiirin syntymistä Suomeen.

Vaikutamme hallitusohjelman toimenpanoon osallistumalla, julkisin kannanotoin, lausunnoin ja sidosryhmätapaamisissa siihen, että Suomessa panostettaisiin tutkimukseen ja ylimpään koulutukseen.

Vaadimme, että hallitusohjelmassa linjatut panostukset yliopistoihin, kuten esimerkiksi perusrahoituksen nostaminen 40 miljoonan euron vuositasolla ja tutkimuslaitoksiin toteutetaan täysimääräisesti koko hallituskauden ajan. Edellytämme, että indeksit palautetaan koko hallituskaudeksi ja ovat voimassa sen jälkeenkin. Tutkimus-, kehitys- ja innovaatorahoituksen (TKI) osuus on nostettava vähintään 4 prosenttiin bruttokansantuotteesta. Osallistumme TKI-tiekartan valmisteluun.

Korostamme yliopistojen autonomista asemaa ja perusrahoituksen tärkeyttä. Korkealaatuisen perustutkimuksen tulokset ovat ylimmän opetuksen perusta ja uusien sovellusten mahdollistaja kaikkialla yhteiskunnassa. Vaikutamme opetus- ja kulttuuriministeriön eri hallintomuotoisten yliopistojen sisällä toteuttamaan arviointiin autonomian tilasta ja sen suhteesta perustuslain vaatimuksiin. Arvioinnissa otetaan huomioon kolmikantainen yliopistodemokratia.

Yliopistojen autonomiaa on vahvistettava muuttamalla yliopistojen rahoitusmallia. Kehitämme parempaa yliopistojen rahoitusmallia ja vaikutamme poliittiseen päätöksentekoon, jotta malli otetaan käyttöön. Seuraamme, miten esimerkiksi Suomen Akatemian kautta jaettava profiloitumisraha ja opetus- ja kulttuuriministeriön jakama strategisen rahoituksen osuuden kasvattaminen vaikuttavat eri yliopistoihin. Seuraamme myös niin sanotun Lippulaivahankkeen toteuttamista.

Vaikutamme opetus- ja kulttuuriministeriön hallituskauden aikana tekemään tarkoituksenmukaisen tutkimusrahoituksen toimenpideohjelman sisältöön.

Maan hallituksen on tarkoitus antaa koulutuspoliittinen selonteko vuoden 2020 loppuun mennessä. Vaikutamme siihen, että koulutuspoliittinen selonteko kattaa vahvasti myös yliopistot sekä pitää

sisällään koulutuksen ja tutkimuksen korkealaatuisen yhteyden vahvistamisen. Edellytämme, että korkeakoulutustavoite (50 prosenttia) tulee toteuttaa koulutuksen korkea laatu säilyttäen ja täysimääräisesti resursoiden.

Seuraamme yliopistojen ja tutkimuslaitosten rakenteellista kehittämistä sekä korkeakoulujärjestelmän kehittymistä. Tuemme jäseniämme ja osastojamme mahdollisissa yhdistymisprosesseissa.

Edellytämme, että yliopistoja ja ammattikorkeakouluja tulee kehittää nykylainsäädännön pohjalta. Tieteellinen tutkimus, tieteellinen ja taiteellinen tutkijakoulutus sekä professorinimikkeet eivät kuulu ammattikorkeakouluihin.

Osallistumme kansainväliseen toimintaan ja olemme jäsenenä seuraavissa järjestöissä: Educational International (EI), Higher Education and Research Standing Committee (HERSC), The European Trade Union Committee for Education (ETUCE).

Pidämme yhteyttä pohjoismaisiin yliopistosektorin ammattijärjestöihin.

Professoriliiton asiantuntemusta hyödynnetään yhteiskunnallisessa päätöksenteossa

Korostamme tutkitun tiedon merkitystä päätöksenteossa.

Kannustamme osastojamme olemaan yhteydessä oman alueensa kansanedustajiin ja muihin yhteiskunnallisiin päättäjiin erityisesti tieteen/taiteen ja ylimmän opetuksen resurssien vahvistamiseksi.

Professoriliitto on merkittävä, näkyvä ja luotettava yhteistyökumppani, jolla on välittömät yhteydet keskeisiin sidosryhmiin, esimerkiksi yliopistojen johtoon

Teemme tiivistä yhteistyötä opetus- ja kulttuuriministeriön ja muiden ministeriöiden, Suomen Akatemian, Innovaatiorahoituskeskus Business Finlandin, Suomen yliopistojen rehtorineuvosto UNIFIn, Suomen ylioppilaskuntien liiton, Sivistystyönantajien sekä poliittisten päätöksentekijöiden kanssa.

Tapaamme säännöllisesti yliopistojen rehtoreita, muuta yliopiston johtoa sekä tutkimuslaitosten johtoa. Nostamme tapaamisissa esille ajankohtaisten asioiden lisäksi professoreiden palkkaukseen, tutkimusmahdollisuuksiin, tekijänoikeuksiin sekä muihin työskentelyolosuhteisiin liittyviä asioita.

2. PROFESSORIN ETUJEN TURVAAJA

Professoriliitto on vahva ja rohkea yliopisto- ja tutkimussektorin työmarkkinatoimija

Vain Professoriliitto ajaa professoreiden etuja.

Yliopistojen yleisen työehtosopimuksen uudistamista koskevissa neuvotteluissa vaadimme, että professoreiden palkka vastaa työn vaatuvuutta ja että professoreilla on mahdollisuus olla

työehtosopimukseen perustuvalla opetuksesta ja hallintotyöstä vapaalla tutkimusjaksolla. Professoreilla tulee olla akateemisen johtamistehtävän jälkeen mahdollisuus olla tutkimuskaudella. Seuraamme tiiviisti valtiosektorin virka- ja työehtosopimusneuvotteluita, jotka käydään 31.3.2020 saakka voimassa olevan valtion yleisen virka- ja työehtosopimuksen uudistamiseksi.

Työskentelemme Julkisanalan koulutettujen neuvottelujärjestö JUKO ry:n yliopistosektorin neuvottelukunnassa, keskustason pääneuvotteluryhmässä sekä muissa työnantaja- ja työntekijäjärjestöjen yhteisissä neuvottelu- ja työryhmissä.

Edellytämme, että yliopistoissa työskenteleviin professoreihin sovelletaan kokonaistyöaikaa. Professorien kontaktiopetuksen enimmäistuntimääriä ei tule nostaa.

Toimimme keskusjärjestö Akavassa ja akavalaisten liittojen yhteenliittymässä Vakavassa professoreiden edunvalvojana. Osallistumme Akavan hallitustyöskentelyyn sekä muun muassa Akavan koulutus- ja työvoimapolitiittisen toimikunnan ja viestintäverkoston työskentelyyn.

Vaikutamme erityisesti Akavan kautta siihen, että ansiotulon verotusta kevennetään ja että solidaarisuusvero ja emeritus- ja emeritaprofessoreita koskeva niin sanottu raippaverot poistuvat.

Osallistumme aktiivisesti immateriaalioikeuksien, erityisesti keksintö- ja tekijänoikeusasioiden kehittämiseen yliopistoissa. Hyödynnämme laatimaamme suositusta tekijänoikeuksista sovittaessa. Vakiintuneen käytännön mukaisesti yliopistojen opetus- ja tutkimustyössä toimivien henkilöiden luomien teosten oikeudet eivät siirry työnantajalle, ja tutkijat määräävät itse tutkimuksensa tuloksista. Edellytämme, että edellä mainittu käytäntö ei muutu.

Edellytämme, että eri muodoissaan toteutettavaan koulutusvientiin osallistuvien professoreiden työsuhteen ehdot ovat asianmukaiset.

Hoidamme tutkimuslaitosten edunvalvontaa mukaan lukien professoreiden palkkauksen kehittämistä yhteistyössä JUKOn ja Vakavan kanssa.

Teemme tiivistä yhteistyötä keskeisten yliopisto- ja valtiosektorilla toimivien liittojen kanssa.

Huolehdimme liiton ja yliopistosektorin järjestöllisestä valmiudesta muun muassa osallistumalla aktiivisesti JUKOn yliopistosektorin lakkotoimikunnan työskentelyyn. Työ- ja virkaehtosopimukset ovat voimassa 31.3.2020 saakka.

Professoreiden palkka vastaamaan työn vaativuutta

Palkkausjärjestelmien tulee paremmin huomioida työn vaativuus ja henkilökohtainen suoriutuminen sekä professorin koko työnkuva.

Ohjeistamme ja neuvomme jäseniä vuoden 2019 alusta uudistetun yliopistojen palkkausjärjestelmän soveltamisessa. Uudistuksen myötä suoritusastot poistuivat ja tilalle tuli neljä suorituskategoriaa. Kussakin suorituskategoriassa on ala- ja yläprosenttiraja: 6–19 %, yli 19–enintään 31 %, yli 31–enintään 42 %, yli 42–enintään 50 %. Jokainen palkkausjärjestelmän piirissä oleva työntekijä on sijoitettu suorituskategoriaan, ja hänelle on määritetty henkilökohtainen suoritusprosentti. Palkkausjärjestelmästä poistui pakollinen, kahden vuoden välein tapahtuva koko henkilöstön suoriutumisen arviointi. Työntekijä voi itse pyytää henkilökohtaisen suoriutumisen arviointia kahden

vuoden kuluttua edellisestä arvioinnista vuoden 2019 alusta lähtien. Lisäksi yliopistojen tulee huolehtia siitä, että jokainen työntekijä arvioidaan vähintään viiden vuoden välein.

Kannustamme jäseniämme osallistumaan yliopistojen arviointiryhmien toimintaan.

Teemme palkkaselvityksen, jonka avulla seuraamme yliopiston palkkausjärjestelmässä olevien professoreiden, Aalto-yliopiston professoreiden, professorin vakinaistamispolulla (tenure track) olevien sekä valtion tutkimuslaitosten professoreiden palkkauksen kehittymistä. Seuraamme myös professoreiden lukumääriä, palkkauksellisen tasa-arvon toteutumista sekä akateemisista johtamistehtävistä maksettavien palkkioiden, täydentävän rahoituksen hankkeiden johtamispalkkioiden sekä asiantuntijatehtävistä ja -lausunnoista maksettavien palkkioiden maksamista.

Edellytämme, että tulospalkkausjärjestelmiä kehitettäessä liiton paikallinen osasto on mukana kehitystyössä. Tulospalkkaukseen tulee osoittaa erillisrahoitus, joka ei saa vähentää yliopiston palkkausjärjestelmän mukaista palkkaa. Tulospalkkiojärjestelmiä tai niissä asetettuja tulostavoitteita ei saa sekoittaa työehtosopimuksessa sovittuun palkkausjärjestelmään.

Professorin paras turva muutoksessa on Professoriliitto

Edellytämme, että professoreita ei irtisanota tuotannollisilla tai taloudellisilla perusteilla.

Vaadimme, että vakinaisten professoreiden työsuhdeturvaa vahvistetaan.

Vaadimme, että professorit ovat toistaiseksi voimassa olevissa työsuhteissa. Perusteettomat määräaikaisten työ- ja virkasuhteet tulee muuttaa toistaiseksi voimassa oleviksi työsuhteiksi ja viroiksi.

Autamme jäseniämme kaikissa työelämän muutostilanteissa. Jäsenten apuna toimivat myös osastot ja professori-luottamusmiehet.

Tarjoamme jäsenillemme jäsenetuna työttömyysvakuutuksen Opettajien työttömyyskassan kautta.

Tarjoamme uudelleensijoittumispalveluita toistaiseksi voimassa olevasta työ- tai virkasuhteesta tuotannollisilla ja taloudellisilla perusteilla irtisanotuille.

Koulutamme ja tuemme professori-luottamusmiehiä.

Säilytämme ammatillisen oikeusturvavakuutuksen enimmäismäärän 25.000 eurossa ja vastuuvakuutuksen enimmäismäärän 100.000 eurossa.

Tarjoamme jäsenille puhelinneuvontaa yksityiselämän oikeusasioissa.

3. PROFESSORIN TYÖN TURVAAJA

Professorit voivat keskittyä varsinaisiin tehtäviinsä, ja heidän työskentelyolosuhteensa mahdollistavat hyvän työn

Vaikutamme siihen, että professoreilla on hyvät edellytykset vapaan tutkimuksen tekemiseen ja taiteelliseen toimintaan.

Vaadimme aitoa perusrahoitusta, koska se turvaa vapaan tutkimuksen. Nyt professoreiden aikaa kuluu kohtuuttomasti ulkoisen rahoituksen hankkimiseen.

Kerromme yliopistojen johdon tapaamisissa julkaisemastamme Professorin hyvän työn edellytyksistä. Korostamme tapaamisissa työehtosopimukseen perustuvien opetuksesta ja hallintotyöstä vapaan tutkimusjakson, yliopistokohtaisten professoreiden tutkimuskausijärjestelmien sekä asiantuntevan avustavan henkilöstön tärkeyttä.

Professorit ovat arvostettuja asiantuntijoita yhteiskunnassa sekä tiede- ja yliopistoyhteisössä

Korostamme professoreiden asiantuntijuutta tieteessä, ylimmässä opetuksessa, yliopiston ja tutkimuslaitoksen johtamisessa sekä yhteiskunnallisessa vaikuttamisessa.

Vaikutamme siihen, että professoreiden suhteellista osuutta opetus- ja tutkimushenkilöstöstä lisätään, ja että professorin vakinaistamispolku -järjestelmä ei johda professuurien vähenemiseen.

Professoreiden vaikutusvalta vahvistuu tiede- ja yliopistoyhteisössä

Edellytämme, että professorikuntaa kuullaan yliopistojen ja tutkimuslaitosten strategisessa päätöksenteossa, erityisesti rakenteellisessa kehittämisessä.

Vaadimme yliopistolain muuttamista siten, että julkisoikeudellisen yliopiston yliopistokollegion ja säätiöyliopiston yhteisen monijäsenisen hallintoelimen tehtäviin lisätään yliopiston strategian, hallituksen laatimien talousarvion ja toiminta- ja taloussuunnitelman hyväksyminen sekä johtosääntöjen vahvistaminen. Lisäksi esitämme yliopistolain muuttamista ja täydentämistä siten, että yliopistokollegio ja yhteinen monijäseninen hallintoelin voi vapauttaa hallituksen tai sen jäsenen tehtävästään, jälkimmäisen myös ilman, että hallitus tekee esityksen vapauttamisesta. Edellytämme, että säätiöyliopiston monijäsenisen hallintoelimen asemaa tulee vahvistaa yliopistolaissa siten, että säätiöyliopiston yhteinen monijäseninen hallintoelin valitsee keskuudestaan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan sekä päättää itse hallituksen valintaan liittyvistä menettelyistä.

Kannustamme osastojamme käymään säännöllisesti keskusteluja organisaationsa ylimmän johdon kanssa.

Professoriliitto on professorin työn asiantuntija

Pidämme esillä vuonna 2019 julkaisemaamme Professorin hyvän työn edellytyksiä.

Hyödynnämme vuonna 2016 tehdyn Yliopisto professorin työnantajana -selvityksen tuloksia edelleen monin tavoin.

Pidämme esillä vuonna 2018 julkaisemaamme Professorin reilua vakinaistamispolkua. Neuvomme vakinaistamispolulla olevia jäseniä, ja otamme tarvittaessa kantaa yliopistokohtaisiin ohjeistuksiin.

Selvitämme professoreiden ja akateemisten johtajien rekrytointeja.

Ohjeistamme ja neuvomme professori-nimikkeen käytössä.

4. PROFESSOREIDEN YHDISTÄJÄ

Professoriliitto kokoaa yhteen eri alojen ja erilaisissa tehtävissä toimivat professorit

Olemme kaikkien professoreiden ja tulevien professoreiden liitto. Eri alat, yliopistot ja tutkimuslaitokset ovat edustettuina liitossamme. Edustamme myös johtoasemassa olevia.

Järjestämme Professorifoorumin johtotehtävissä toimiville liiton jäsenille ja liiton osastojen puheenjohtajille.

Kannustamme uusia professoreita ja professorin vakinaistamispolun toiseksi viimeisessä vaiheessa olevia liittymään liittoon.

Seuraamme jäsenmäärän kehittymistä kuukausittain.

Keräämme tietoa uusien jäsenten odotuksista. Selvitämme syitä, miksi jäsenkelpoiset eivät ole liittyneet liittoon.

Takaamme jäsenillemme mahdollisuuden vaikuttaa liiton päätöksentekoon. Kaikille jäsenille avoin liiton kokous järjestetään syksyllä 2020. Liiton kokous valitsee uuden valtuuston osastojen esityksestä vuosiksi 2021 - 2022. Liitossa toimii 14 rekisteröimätöntä osastoa, jotka toimivat paikallistason edunvalvojina.

Annamme jäsenillemme eläkeasioita koskevaa neuvontaa. Päivitämme tarvittaessa emerita- ja emeritusprofessorin avuksi laadittuja sopimuksenteko-ohjeita.

Huomioimme toiminnassamme ulkomailta tulleet professorit. Kehitämme englanninkielistä toimintaamme.

Päivitämme tarjoamiamme jäsenetuja tarvittaessa. Jäsenemme saavat esimerkiksi Acatiimi-lehden ja Tiede-lehden. Jäsenillemme on otettu vapaa-ajan tapaturmavakuutus sekä matkustaja- ja matkatavaravakuutus. Jäsenillämme on mahdollisuus saada liiton kalenteri ja professori.fi-sähköpostilaatikko.

Professoriliitto tukee professoreiden ammatillista identiteettiä ja kollegiaalisuutta

Järjestämme Communicatio Academican.

Tarjoamme jäsenillemme mahdollisuuden pitää yhteyttä professorikollegoihin liiton paikallistoiminnan kautta.

Tuemme yliopistokohtaisten osastojen ja tutkimuslaitosprofessoreiden osastojen toimintaa taloudellisesti, järjestämme osastojen edustajille paikallistoiminnan kehittämisseminaarin, osallistumme osastojen järjestämiin kokouksiin ja teemme tiivistä yhteistyötä osastojen kanssa.

Seuraamme professori-nimikkeiden ja professorijohdannaisten nimikkeiden käyttöä. Liiton hallitus päivittää tarvittaessa professorin nimikkeen käyttämisestä annettua ohjetta.

Valitsemme Vuoden Professorin.

Järjestämme jäsenille avoimen Kevätseminaarin.

Tiedotamme jäsenkirjeessä ajankohtaisista professoreita koskevista asioista.

Päivitämme verkossa olevaan Professorimatrikkeliin uusien jäsenten tiedot, mikäli jäsen on näin halunnut.

5. PROFESSORILIITON VIESTINTÄ JA HALLINTO

Ennakoiva viestintä toiminnan tukena

Viestimme näkemyksistämme Acatiimi-lehden, tiedotteiden, lausuntojen, verkkosivujen ja muun sosiaalisen median sekä sähköisten jäsenkirjeiden kautta.

Julkaisemme Acatiimi-lehteä yhdessä Tieteentekijöiden liiton ja Yliopistojen opetusalan liiton YLL:n kanssa. Acatiimin painosmäärä on noin 12 000 kappaletta, lehdellä on oma verkkosivusto sekä Facebook-sivu. Kehitämme Acatiimi-lehteä yhdessä muiden julkaisijaliittojen kanssa.

Toiminnan perustana on tasapainoinen hallinto

Varmistamme liiton talouden tasapainon jäseniltä perittävillä jäsenmaksuilla sekä sijoitustoiminnan tuotoilla.

Sijoitustoimikunta toimii hallituksen apuna, joka tekee päätökset liiton sijoitustoiminnasta sijoitusstrategiaa noudattaen.

Palvelemme jäseniämme kaikissa asioissa joustavasti ja nopeasti.